МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

ГРОЗНИЙ ОЛЕКСАНДР ЮРІЙОВИЧ

«Організація обліку та контролю розрахунків з оплати праці в бюджетних установах»
(На матеріалах Чернігівського міського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»)

Спеціальність 071 - «Облік і оподаткування»

АВТОРЕФЕРАТ

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»

Чернігів – 2018

Випускна кваліфікаційна робота є рукописом

Робота виконана на кафедрі бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту, Обліково-економічного факультету Чернігівського національного технологічного університету, Міністерства освіти і науки України

Науковий керівник: кандидат економічних наук
Сакун Олександра Сергіївна,
доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Чернігівського національного технічного університету

Рецензент: **Братусенко Інна Петрівна,**
головний бухгалтер
Чернігівського міського центру фізичного здоров'я населення
«Спорт для всіх»

Захист відбудеться «22» грудня 2018 р. о 9.00 год. На засіданні державної екзаменаційної комісії у Чернігівському національному технічному університеті

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку,
оподаткування і аудиту ЧНТУ
д.е.н., професор **В.Г. Маргасова**

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. У сучасних умовах лібералізації соціально-трудових відносин в Україні заробітна плата зазнала значних деформацій та диспропорцій, для більшості населення вона втратила свою відтворювальну, стимулюючу функції та фактично перетворилася у різновид соціальних виплат, не пов'язаних із кількістю, якістю та кінцевими трудовими результатами. Праця та її оплата як ціннісні орієнтири втрачають своє соціально-економічне призначення, що руйнує основи економічного й соціального розвитку суспільства [52].

Враховуючи, що заробітна плата один із найважливіших показників, що характеризує рівень економічного та соціального стану суспільства і залежить передусім від продуктивності праці, вбачаємо за необхідне дослідити організацію обліку витрат на оплату праці за матеріалами бюджетної установи.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Випускну кваліфікаційну роботу виконано у рамках освітньо-наукових планів кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Чернігівського національного технологічного університету на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» зі спеціальності «Облік і оподаткування».

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є обґрунтування теоретико - методичних засад та практичних рекомендацій щодо організації обліку та контролю розрахунків з оплати праці та вдосконалення системи бухгалтерського обліку в Чернігівському міському центрі фізичного здоров’я населення «Спорт для всіх».

Відповідно для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**:

- висвітлити теоретичні аспекти організації обліку заробітної плати;
- дослідити методику проведення організації обліку та аудиту

розрахунків з оплати праці;

- з’ясувати нормативно-правове забезпечення регулювання обліку розрахунків з оплати праці в бюджетних установах;

- проаналізувати фінансово-економічну діяльність установи;

- дослідити організацію системи контролю та обліку розрахунків з оплати праці;

- визначити методичні аспекти щодо проведення аудиту розрахунків з оплати праці в бюджетних установах;

- запропонувати заходи, щодо вдосконалення системи обліку розрахунків з оплати праці.

Об'єкт роботи є процеси організації обліку та контролю розрахунків з оплати праці в Чернігівському міському центрі фізичного здоров’я «Спорт для всіх» .

Предметом роботи є сукупність теоретико - методичних засад та практичних аспектів організації обліку та контролю розрахунків з оплати праці в бюджетній установі.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених у роботі завдань використано методи: монографічний, історичний, спостереження, групування, класифікації, узагальнення, порівняння, моделювання, розрахунок.

Теоретичною основою роботи є фундаментальні положення теорії, бухгалтерського обліку та аудиту, праці вітчизняних та зарубіжних учених з відповідної проблематики.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні документи обліку витрат на оплату праці в бюджетному секторі, фінансова та статистична звітність установи, дані бухгалтерського обліку, дані мережі Інтернет.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у поглибленні теоретичних і практичних засад в галузі обліку та контролю розрахунків з оплати праці в бюджетних установах. Найбільш суттєві результати, які

характеризують наукову новизну роботи, полягають у наступному:

- систематизовано теоретичні підходи до визначення поняття «заробітна плата»;

- охарактеризовано організаційні аспекти та методику проведення організації обліку розрахунків з оплати праці в бюджетних установах;

- проаналізовано систему обліку та контролю оплати праці на досліджуваному підприємстві;

- запропоновано шляхи вдосконалення проведення контролю розрахунків з оплати праці в бюджетних установах.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження можуть бути використані у процесі формування подальшої стратегії напрямку розвитку бухгалтерського обліку та аналізу та аудиту розрахунків з оплати праці в бюджетних установах.

Реалізація наведених в роботі пропозицій сприятиме підвищенню ефективності діяльності підприємства і дасть змогу вийти на новий рівень розвитку.

Структура та обсяг роботи. Робота складається з вступу, трьох розділів, висновків і пропозицій, додатків і списку використаних джерел.

Основний зміст викладено на 109 сторінках друкованого тексту та містить 23 таблиць, 16 рисунків, 11 додатків. Список використаних джерел – 107 найменування.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У **вступі** розкрита актуальність теми магістерської роботи, встановлено мету та завдання, предмет та об’єкт, методи та інформаційна база дослідження, а також подано структуру роботи.

В першому розділі «Теоретико-методичні основи обліку розрахунків з оплати праці» проаналізовано основні поняття та значення заробітної плати, організаційні аспекти, методика проведення організації обліку розрахунків з оплати праці, аналіз нормативно-правового забезпечення регулювання обліку розрахунків з оплати праці в бюджетних

установах.

Заробітна плата як елемент ринку праці є ціною робочої сили, а також статтею витрат на виробництво, що включається до собівартості продукції, робіт (послуг) на окремому підприємстві. Під час визначення заробітної плати як ціни робочої сили необхідно враховувати єдину міру оплати праці, критерієм якої є реальна вартість життя працівника та його сім'ї. Як ціна робочої сили заробітна плата формується на ринку праці і є зовнішньою відносно підприємства[17].

Організація оплати праці на підприємстві передбачає:

1) визначення форм та систем оплати праці працівників підприємства;

2) розробку системи посадових окладів службовців та спеціалістів;

3) розробку критеріїв і визначення розмірів доплат за окремі досягнення працівників та спеціалістів фірми;

4) обґрунтування показників та системи преміювання співробітників.

Під організацією заробітної плати слід розуміти правильне використання основних положень законодавства про працю, спрямованих на визначення розмірів оплати праці різних категорій працівників, намагання встановити оптимальні співвідношення між номінальною та реальною заробітною платою[28].

Облік затрат діяльності, у тому числі й оплати праці, можна здійснювати

з використанням одного з трьох методів, а саме:

- із застосуванням одночасно рахунків класу 8 та класу 9;
- із застосуванням тільки рахунків класу 8;
- із застосуванням тільки рахунків класу 9» [95].

Розглянувши методи обліку праці та її оплати, ми дійшли висновку, що найбільш кращий варіант для отримання повної інформації буде перший, тобто одночасно застосовувати рахунки 8 і 9 класу.

Наведемо операції з нарахування заробітної плати в таблиця 1.

Таблиця 1

Господарські операції з нарахування зарплати*

№	Документ	Зміст	Дебет	Кредит
1	Розрахунково-платіжна відомість, табель, наряд тощо	Нарахована заробітна плата за окладами та тарифами, в т.ч.	811 «Виплати за тарифами і окладами»	661 «Розрахунки за заробітною платою»
1.1		робітникам занятим основним виробництвом	23 «Виробництво»	811 «Виплати за окладами і тарифами»
1.2		робітникам служби збуту	93 «Витрати на збут»	811 «Виплати за окладами і тарифами»
1.3		працівникам управління	92 «Адміністративні витрати»	811 «Виплати за окладами і тарифами»

**Джерело:складено автором на основі [95]*

Як свідчать дані таблиці, визначена сума заробітної платі спочатку відображується на рахунку 81 «Витрати на оплату праці» (відповідному субрахунку) як елемент витрат. І тільки після цього відображується на рахунках обліку витрат відповідно процесу та виду діяльності, в якому використано працю [95].

Другий розділ «Організація обліку та контролю розрахунків з оплати праці в Чернігівському міському центрі фізичного здоров'я «Спорт для всіх»» присвячений характеристиці фінансово-економічної діяльності Чернігівського міського центру фізичного здоров'я «Спорт для всіх», організації обліку оплати праці.

Для економічного аналізу діяльності ЧМЦФЗ «Спорт для всіх» проведемо аналіз доходів та витрат загального та спеціального фондів в складі, структурі та динаміці. Аналіз доходів структури, динаміки та склад доходів зведемо в таблиці 1.

Отже, проведений аналіз динаміки та структури доходів бюджетної установи дозволяє зробити наступні висновки: загальний обсяг доходів у 2016 році порівняно з 2015 роком зменшився на 1752168 грн. (88,3 %), у

2017 році він збільшився на 9183086 грн. (169,7%), що оцінюється дуже позитивно, оскільки свідчить перш за все про збільшення обсягів діяльності установи;

Таблиця 1

Аналіз структури, динаміки та склад доходів ЧМЦФЗ «Спорт для всіх» за період 2015-2017 рр.*

Показники	**2015**	**2016**	**2017**	***Відхилення***			
				2016 +, -	**2017 +, -**	**2016 %**	**2017 %**
Загальний фонд, грн.	9692422	10067435	16101241	375013	6033806	103,9	159,9
В % до доходів	64,9	76,4	72,0	11,5	-4,4	117,7	94,2
Спеціальний фонд, грн..	5239999	3112818	6262098	-2127181	3149280	59,4	201,2
В % до доходів	35,1	23,6	28,0	-11,5	4,4	67,2	118,6
РАЗОМ, грн.	14932421	13180253	22363339	-1752168	9183086	88,3	169,7

**Джерело: розроблено на підставі бюджетної звітності.*

Обсяг доходів загального фонду у 2016 році порівняно з 2015 роком збільшився на 375013 грн. (103,9%), у 2017 році збільшився на 6033806 грн. (159,9%), що є добре для установи;

Обсяг доходів спеціального фонду у 2016 році порівняно з 2015 роком зменшився на 2127181 грн. (59,4%), у 2017 році він збільшився на 3149280 грн.

Третій розділ «Напрямки удосконалення організації обліку розрахунків з оплати праці в бюджетній установі» містить основні шляхи вдосконалення системи обліку та контролю розрахунків з оплати праці в бюджетних установах.

Тенденції, що відбуваються в економіці України, зумовлюють необхідність відновлення спроможності заробітної плати працівників бюджетних установ бути стимулом до творчої активності, прояву ділових і

особистісних якостей. Тому процеси реформування бухгалтерського обліку в бюджетних установах та зміни діючої системи організації оплати праці вимагають докорінних змін у методології обліку розрахунків з оплати праці.

Застосування бюджетними установами України розроблених пропозицій щодо впровадження додатково аналітичних рахунків п'ятого порядку до субрахунку 6511 «Розрахунки із заробітної плати» забезпечить більш точне врахування різних виплат, зокрема поточних виплат, виплати при звільнені та виплати матеріальної допомоги, та підвищить рівень інформативності обліку заробітної плати в бюджетних установах. Рекомендації щодо розробки інформативної таблиці з утримань і нарахувань дозволить відслідковувати фонди (загальний чи спеціальний) здійснення виплат, що дозволить скоротити витрати часу бухгалтера та підвищить повноту інформації під час складання звітності.

З метою вдосконалення системи обліку розрахунків з оплати праці в бюджетних установах пропонуємо наступні заходи, наведені в таблиці 2.

Таблиця 2

Заходи щодо вдосконалення системи обліку розрахунків з оплати праці*

Заходи	Шляхи досягнення	Очікуваний результат
1	2	3
Удосконалення обліку розрахунків з оплати праці	1) впровадження певних елементів управлінського обліку: - доцільно запропонувати інформативну таблицю, де має вказуватися загальна сума утримань та нарахувань за відповідний місяць 2) досконалість синтетичного і аналітичного обліку: - впровадження додатково аналітичних рахунків	- обґрунтування розподілу сум утримань та нарахувань на заробітну плату по джерелам фінансування; - підвищить повноту інформації під час складання звітності. - удосконалення синтетичного обліку розрахунків з оплати праці абезпечать прозорість облікового процесу, підвищать рівень інформативності бухгалтерського обліку і звітності.

Продовження таблиці 2

1	2	3
Удосконалення бухгалтерського обліку	1)розроблення національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі на основі міжнародних стандартів 2)запровадження автоматизації обліку 3) впровадження управлінського обліку	- облікова система в державному секторі відповідатиме сучасним потребам щодо прозорості інформації про державні фінанси для зовнішніх користувачів; - забезпечить в достатній мірі процеси прийняття рішень у системі державного управління та місцевого самоврядування; - оцінювання ефективності діяльності в бюджетній сфері. - забезпечить спрощення облікового процесу; - підвищить оперативність отримання облікових даних в різних аналітичних розрізах; - дозволить використовувати облікову інформацію з метою забезпечення суворого контролю за витрачанням бюджетних ресурсів, за їх цільовим призначенням, що збільшить економію ресурсів держави (у т.ч. паперу); - зекономить витрати часу; - посилення контролю за ефективністю використання бюджетних коштів.

**Джерело: запропоновано автором.*

Основними напрямками удосконалення бухгалтерського обліку в державному секторі є перехід до міжнародних стандартів та створення нової нормативної бази бухгалтерського обліку.

ВИСНОВКИ

У випускній кваліфікаційній роботі розглянуто тему «Організація обліку та контролю розрахунків з оплати праці в бюджетних установах».

Теоретичний розділ присвячений дослідженню сутності обліку та контролю розрахунків з оплати праці в бюджетних установах.

Методика проведення організації обліку розрахунків з оплати праці полягає в наступному: облік особистого складу працівників; табель обліку використання робочого часу на підставі якого нараховується заробітна плата;

вибір первинних документів для ведення обліку розрахунків із заробітної плати; колективний договір та положення про оплату праці; обрання строків виплати заробітної плати працівникам.

Аналітичний розділ присвячений проведенню розрахунків фінансово-економічного стану підприємства, стану кредиторської та дебіторської заборгованості на підприємстві.

Проаналізовано окремо доходи загального та спеціального фондів, зробили висновки, що розмір доходів загального фонду збільшується стабільно кожного року, що не можна сказати про спеціальний фонд. Порівнявши доходи спеціального фонду 2016 року з доходами 2015 року ми побачили зменшення надходжень. Порівнявши їх з 2017 роком ми бачимо суттєве збільшення. Це відбулось за рахунок не рівномірного надходження доходів до спеціального фонду щороку через зміни в законодавстві.

Практичний розділ присвячений пропозиціям удосконалення обліку та контролю розрахунків з оплати праці в бюджетних установах.

Було запропоновано такі заходи вдосконалення організації обліку заробітної плати в бюджетних установах і встановлено, що вони мають вирішувати такі завдання: контроль за дотриманням штатної дисципліни та раціональним використанням робочого часу; правильне обчислення витрат робочого часу та облік праці; правильне обчислення заробітної плати та утримання з неї; здійснення своєчасних і достовірних розрахунків по заробітній платі; контроль за використанням фонду заробітної плати; забезпечення споживачів інформацією про працю і заробітну плату

Розглянуті в дипломній роботі оперативні рішення можуть бути застосовані в практичній діяльності бюджетних установ.

АНОТАЦІЯ

випускної кваліфікаційної роботи на тему: «Організація обліку та контролю розрахунків з оплати праці в бюджетних установах» (на матеріалах Чернігівського міського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»)

Метою випускної кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретико - методичних засад та практичних рекомендацій щодо організації обліку та контролю розрахунків з оплати праці та вдосконалення системи бухгалтерського обліку в Чернігівському міському центрі фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх».

У першому розділі розглядаються основні поняття та значення заробітної плати, організаційні аспекти, методика проведення організації обліку розрахунків з оплати праці, аналіз нормативно-правового забезпечення регулювання обліку розрахунків з оплати праці в бюджетних установах. .

У другому розділі розкривається характеристика фінансово-економічної

діяльності Чернігівського міського центру фізичного здоров'я «Спорт для всіх». Організація обліку та контролю розрахунків з оплати праці.

У третьому розділі обґрунтовано шляхи вдосконалення системи обліку та контролю розрахунків з оплати праці в бюджетних установах.

За результатами дослідження сформульовані висновки щодо

економічної сутності розрахунків з оплати праці, організації і методики обліку та контролю розрахунків з оплати праці в бюджетних установах.

Одержані результати можуть бути використані для підвищення

ефективності діяльності Чернігівського міського центру фізичного здоров'я «Спорт для всіх», удосконалення обліку та контролю розрахунків з оплати праці в організації.

Ключові слова: облік розрахунків, заробітна плата, аудит розрахунків, оплата праці, бюджетна установа, контроль.

SUMMARY

Graduation qualification work on the theme: “ Organization of accounting and control of payroll calculations at budgetary institutions ” (on materials of The Chernihiv municipal center of physical health of population is "Sport for all")

The aim of graduate qualifying work is research of organizationally-methodical principles and practical recommendations in relation to organization of account and control of calculations from the remuneration of labour and perfection of the system of record-keeping in the Chernihiv municipal center of physical health of population "Sport for all".

In the first chapter basic concepts and values of salary, organizational aspects, methodology of realization of organization of account of calculations, are examined from the remuneration of labour, analysis of the normatively-legal providing of adjusting of account of calculations from the remuneration of labour in budgetary establishments.

In the second chapter description of economic activity of the Chernihiv municipal center of physical health opens up "Sport for all". Organization of account and control of calculations is from the remuneration of labour.

In the third division the ways of perfection of the system of account and control of calculations are reasonable from the remuneration of labour in budgetary establishments.

On results research the set forth conclusions are in relation to economic essence of calculations from the remuneration of labour, organization and methodology of account and control of calculations from the remuneration of labour in budgetary establishments. The got results can be drawn on for the increase of efficiency of activity of the Chernihiv municipal center of physical health "Sport for all", improvement of account and control of calculations from the remuneration of labour in organization.

Key words: account of calculations, salary, audit of calculations, remuneration of labour, budgetary establishment, control.